

1.

- Toplumu oluşturan insanlardan her birine denir.
- Aynı toprak üzerinde yaşayan, aynı devlete bir bağla bağlı olan kişilere denir.
- Ortak bir amaç için bir araya gelen, en az iki kişiden oluşan topluluğa denir.

Verilen tanımlarla seçenekler**eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?**

- A) Vatandaş B) Birey
C) Grup D) Kurum

2. Aşağıdakilerden sosyal bilgiler dersinde öğrendiklerimizle ilgili **değildir**?

3. Aşağıdaki bireylerden hangisi sosyal bilgiler dersinin amaçlarını kavrayamamış bir birey davranışındır?

- A) İstedğim yerde müzik dinler şarkı söylerim. Ben özgürüm.
B) Yaşadığımız çevreyi temiz tutarım.
C) Vergilerimi düzenli bir şekilde öderim.
D) Aldığım ürünü 14 gün içerisinde iade edebilirim.

4.

- I. Vergisini düzenli öder.
II. Seçim zamanı oy kullanır.
III. Ormanlık alanlarda mangal yakar.
IV. Üretim yaparak ülke ekonomisine katkı sağlar.
V. Haklarını kullanmak konusunda ısrarcı olmaz.

Yukarıda verilenlerden hangileri etkili bir vatandaştan beklenecek davranışlardır?

- A) I, II ve IV B) I, II ve V
C) I, III ve V D) II, IV ve V

5. 5-A sınıfı öğrencisi Fırat, sosyal bilgiler dersini çok sevmektedir. Sosyal bilgiler dersinin olduğu gün aynı zamanda Çevre Koruma Kulübü faaliyetlerine de katılmaktadır. Kulüpte 7.sınıfa giden abisi Murat ile beraber çalışmaktadır.

Buna göre Fırat'ın;

I. öğrenci,

II. kardeş,

III. sporcu,

rollerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

6.

Ben kimim?

Okul bahçesinden girince öğretmen, öğretmenler odasında iş arkadaşı, çocuğumun okulunda veli; apartmanda komşu, çocuklarımla ilgilenirken anne, kayınvalidemin gelini, annemin kızı, kardeşlerimin ablası, ablamın kardeşi...

Yukarıda verilen bilgiye göre farklı rollerimizin olmasında,

I. Katıldığımız gruplar

II. Zamanın ilerlemesi

III. İçinde bulunduğumuz mekân

faktörlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

7.

Yukarıda verilen görsellerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Roller zaman içinde değişir.
B) En önemli rolümüz doğuştan kazandığımız rolümüzdür.
C) Tüm rollerimizi sonradan ediniriz.
D) Roller gruba göre değişiklik göstermez.

8.

Bir aslan miyav dedi
Minik fare kükredi
Fareden korktu kedi
Kedi pır uçurdu

Bu şarkı sözüne göre hayvanlar neyi karıştırıyor?

- A) Rollerini B) Gruplarını
C) Haklarını D) Sorumluluklarını

9. Zafer: Okul ve hastane gibi hizmetlerden yararlanabilmeli bu hizmetlerden faydalanırken diğer insanlarla eşit olmalıyım.

İsa: Müze gezisine katıldığımda sessiz olmalı ve tarihi eserlerin zarar görmemesi için çaba sarf etmeliyim.

Ayhan: Bayramlarda akrabalarımı, komşularımı ziyaret etmeli; hasta ve yaşlılara hal – hatır sormalıyım.

Lokman: Dinlenme, eğlenme, oyun oynama isteklerime saygı duyulmalı, buna yönelik önlemler alınmalı.

Yukarıdaki çocukların söyledikleri hak ve sorumluluk şeklinde ayrılmak istense doğru seçenek aşağıdakilerden hangisi olur?

HAK	SORUMLULUK
A) Zafer - İsa	Ayhan - Lokman
B) İsa - Ayhan	Lokman - Zafer
C) İsa – Lokman	Ayhan - Zafer
D) Lokman – Zafer	İsa – Ayhan

10.

- Ortaokul 5.sınıf öğrencisiyim.
- Babaannemin torunuyum.
- Müzik kulübünde piyano eğitimi alıyorum.
- Okul futbol takımı kaptanıyım.

Selim'in verdiği bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sadece okul hayatında etkili olduğuna
B) Bireylerin aynı kurum içerisinde farklı rollerinin olabileceğine
C) Bireylerin aynı anda farklı grup ve kurumlara üye olabildiklerine
D) Bazı rollerin doğuştan elde edildiğine

11.

Zeynep: Bir olayın birden çok sebebi ve sonucu olabilir.

Mehmet: BM tarafından kurulan, çocuk haklarını koruyan kuruluştur.

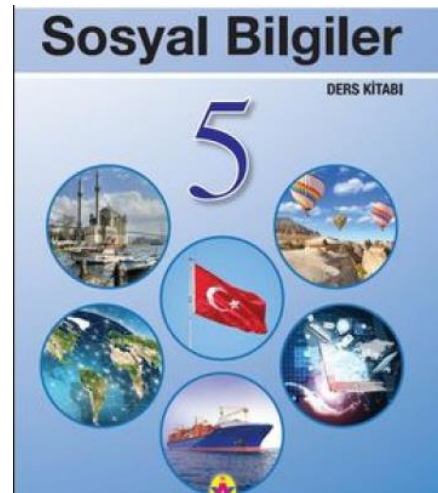
Ayşe: Bireyin etkin bir vatandaş olarak yetişmesini sağlar

Elif: Bireyin kendi davranışlarını ve bunun sonuçlarını üstlenmesidir.

Yukarıda adı geçen öğrencilerden hangisi UNICEF'in tanımını yapmıştır?

- A) Zeynep B) Mehmet
C) Ayşe D) Elif

12.

Ortaokul 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının kapağını incelediğimizde;

- I. Ülkemizin doğal güzellikleri ile tarihi mekan ve yapılarını öğrenmemizi sağlar.
II. Türk Milletine ait bağımsızlık ve egemenlik unsurlarının neler olduğunu öğrenmemizi sağlar.
III. Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik, kültürel ve sosyal ilişkilerini öğrenmemizi sağlar.

Sosyal Bilgiler Dersinin kişisel gelişimize katkılarından hangilerine görselde yer verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

13. Okuldaki sorumlulukları ile ilgili bir afiş hazırlamak isteyen bir öğrenci aşağıdaki afişleri hazırlamıştır.

Hangi afiş amacına uygun olarak hazırlanmıştır?

- A) Yatağımı toplayım. Teneffüslerde oyun oynarım.
- B) Temiz bir çevrede yaşarım. Laboratuvar araçlarından faydalanırım.
- C) Yaya geçidini kullanırım. Anneme yardım ederim.
- D) Derste anlatılanları dinlerim. Söz hakkı olarak konuşurum.

14. Birçok ülke ve uluslararası kuruluş çocukların haklarını korumak için geçmişten günümüze önemli çalışmalar yapmıştır. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme 20 Kasım 1989 yılında kabul edilmiş ve sözleşmeyi imzalayan tüm ülkeler taraf devletler olarak sözleşme hükümlerine uymak zorunda kalmıştır. Tüm dünyada 20 Kasım "Çocuk Hakları Günü" olarak kutlanmaya başlanmıştır. Türkiye bu sözleşmeyi 14 Eylül 1990'da imzalamıştır.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çocuk haklarına uluslararası alanda önem verildiğine
- B) Geçmişten günümüze çocuk hakları konusunda çalışma yapıldığına
- C) Çocuk hakları çalışmalarının ulusal düzeyde kaldığına
- D) Ülkemizin çocuk hakları konusunda diğer ülkelerle işbirliği yaptığına

15. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde ve tüm dünyada çocuk haklarını korumak amacıyla kurulan kurum ve kuruluşlardan biri değildir?

- A) UNICEF
- B) T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- C) T.C. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- D) Kızılay

16.

Yukarıdaki görselde çocuk haklarının hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Kız çocuklarının öncelikli olduğunu
- B) Dünyamızı korumayı amaçladığı
- C) Ayrım yapmadan tüm çocukları kapsadığı
- D) Dünya barışının çocuklara bağlı olduğunu

17.

UNICEF: "Her 3 Kızdan Biri Hiç Okula Gitmedi"

"Eğitim Krizinin Ele Alınması" raporu dünyadaki en yoksul ailelerde yaşayan ergen yaşlardaki her 3 kızdan birinin şimdiye kadar hiç okula gitmediğini ortaya koydu. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), "Eğitim Krizinin Ele Alınması: Acil Bir İhtiyaç Olarak En Yoksul Çocuklar İçin Eğitimin Daha İyi Finanse Edilmesi" başlığını taşıyan bir rapor yayınladı.

Gazete haberine göre çocukların hangi hakkı ihlal edilmiştir?

- A) Eğitim Hakkı
- B) Sağlık Hakkı
- C) Düşünce Özgürlüğü
- D) Yaşama Hakkı

18.

Madde 12: Taraf devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun, kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine uygun olarak, gereken özen gösterilmek suretiyle tanırırlar.

Çocuk haklarına dair sözleşmenin 12. maddesine göre çocuklarla ilgili;

I. Ekonomik ve politik konularda görüşler alınmalı

II. İfade özgürlüğü olmalı

III. Yaşına uygun görüşlerine başvurulmalı

Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II B) I ve II

C) I ve III D) II ve III

19. Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 17.

Taraf devletler, kitle iletişim araçlarının önemini kabul ederek çocuğun; özellikle toplumsal, ruhsal ve ahlaki esenliği ile bedensel ve zihinsel sağlığını geliştirmeye yönelik çeşitli ulusal ve uluslararası kaynaklardan bilgi ve belge edinilmesini sağlarlar.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen sözleşme maddesi gereğince ülkemizde yapılan çalışmalardan değildir?

- A) Televizyon yayınlarının içeriği konusunda aileleri bilgilendirici akıllı işaretler
- B) Milli eğitim bakanlığının çocukların okuması için yayınladığı 100 temel eser
- C) Zararlı genel ağ sitelerine girilmesini engelleyen aile takip programı
- D) Çocukların tüm medya içeriklerine ulaşmalarının engellenmesi

20. Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF'in katkılarıyla T.C Sağlık Bakanlığı, 5 yaş altı misafir (mülteci, göçmen vb.) çocuklar için aşı kampanyası başlattı. Bu kapsamda çocukların aşılama durumlarının kontrol edilmesi ve eksik olan aşılarının yapılması planlanmaktadır. Aşılar Sağlık Bakanlığı çalışanları tarafından ücretsiz olarak yapılacaktır. Bu kampanya sayesinde çocukların difteri, boğmaca, tetanos, çocuk felci, menenjit, kızamık, sarılık gibi hastalıklardan korunması amaçlanmaktadır.

Metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ulusal ve uluslararası sağlık kuruluşlarının birlikte çalışmalar yapabildiğine
- B) Başka ülkelere göç etmek zorunda kalan çocukların sağlık haklarını kullanmasının sağlandığına
- C) Hastalıklarla mücadelede aşı kampanyalarının önemli olduğuna
- D) Her ülkenin, sadece kendi vatandaşı olan çocukların haklarını korumakla mükellef olduğuna

21. Giresun'a fındık toplama zamanı yüzlerce tarım işçisi mevsimlik göç etmektedir. Bu işçiler gittikleri şehirlere çocuklarını da götürmektedirler. Okullarını bırakarak aileleriyle birlikte giden bu çocuklar, bazen tarım alanında çalışarak ailelerine maddi destek sağlamakta bazen de küçük kardeşlerine bakmaktadırlar. Geceyi kamyon kasalarında ve ya kurdukları çadırlarda geçiren çocuklar sağlıklı ve yetersiz beslenme, salgın hastalıklar gibi sebeplerle birtakım hastalıklara yakalanmaktadır. Bazıları tedavi edilebilirken bazı çocuklar günlerce tedavi edilmeden beklemektedir.

Paragrafa göre tarım işçilerinin çocuklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim hakkına engel olduğuna
- B) Sağlık hakkını yeterince kullanamadıklarına
- C) Çalışma haklarını kullanarak aileye maddi destek sağladıklarına
- D) Beslenme ve barınma hakkından yeterince yararlanamadıklarına

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
D	C	A	A	B	D	A	A	D	A	B
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
D	D	C	D	C	A	D	D	D	C	

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...

